

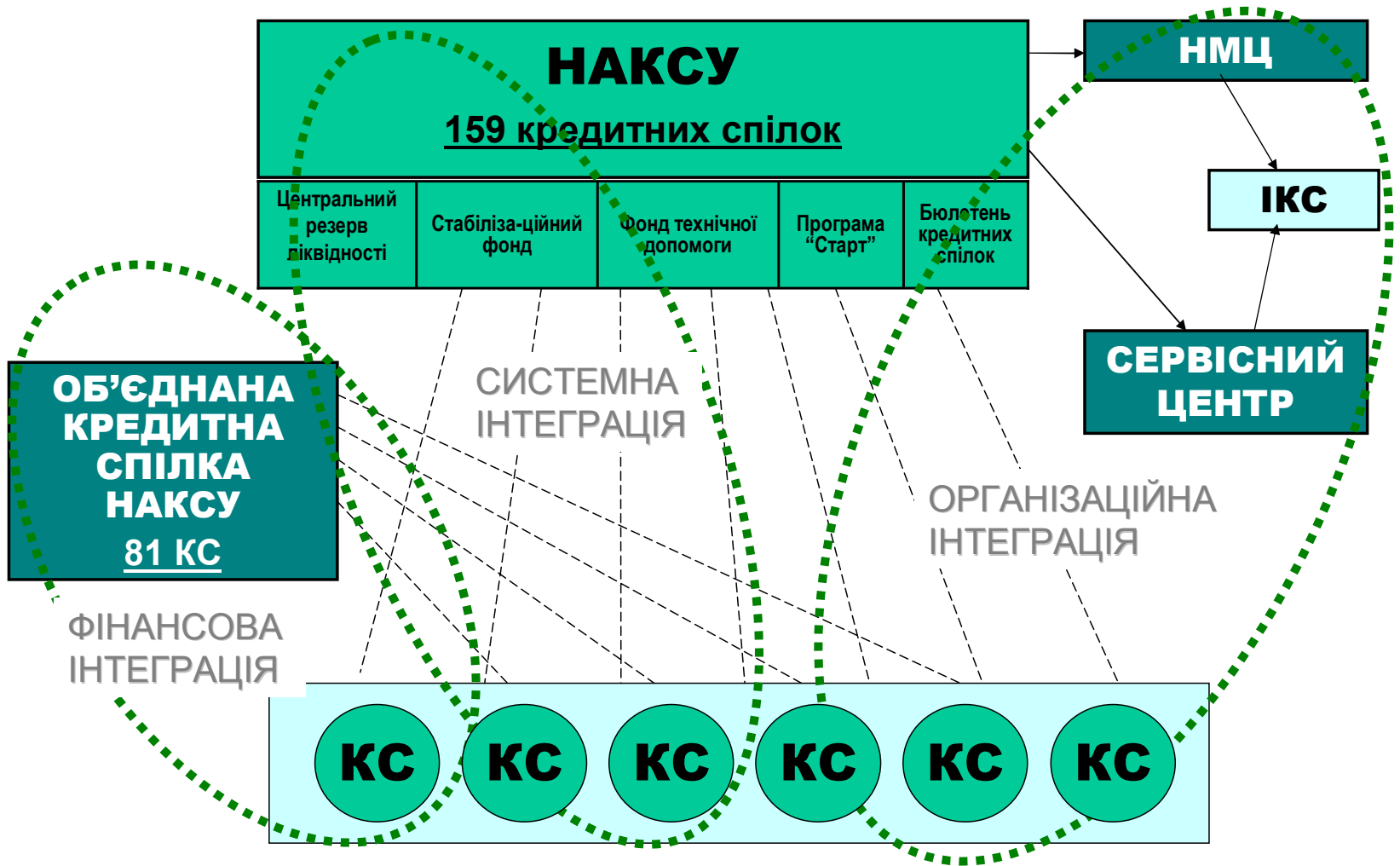
СТАБІЛІЗАЦІЙНА ПРОГРАМА

НАЦІОНАЛЬНОЇ АСОЦІАЦІЇ
КРЕДИТНИХ СПІЛОК УКРАЇНИ

П.Козинець
Президент НАКСУ

Система НАКСУ сьогодні:

Система НАКСУ сьогодні:

- 1. Національна асоціація кредитних спілок України,** створена 20 кредитними спілками в 1994 році. Станом на 01.07.06 членами НАКСУ було 159 КС, які об'єднували понад 700 тис. громадян України та мали 645 млн. гривень в активах.
- 2. Навчально – методичний центр при НАКСУ,** створений в 1995 році (організація навчальних семінарів, розробка та поширення методичних матеріалів);
- 3. Сервісний центр при НАКСУ,** створений в 1995 році (сервісні послуги для КС та НАКСУ, передусім поліграфічні);

Система НАКСУ сьогодні:

- 4. Інформаційно-консультаційна служба**, створена в 2001 році (забезпечення консультаційними послугами, методологічними розробками, комп'ютерною програмою для КС та інше);
- 5. Об'єднана кредитна спілка НАКСУ**, створена в 2003 році 24 кредитними спілками сьогодні об'єднує 81 кредитну спілку-члена НАКСУ та має в активах 9 872 тис. гривень.

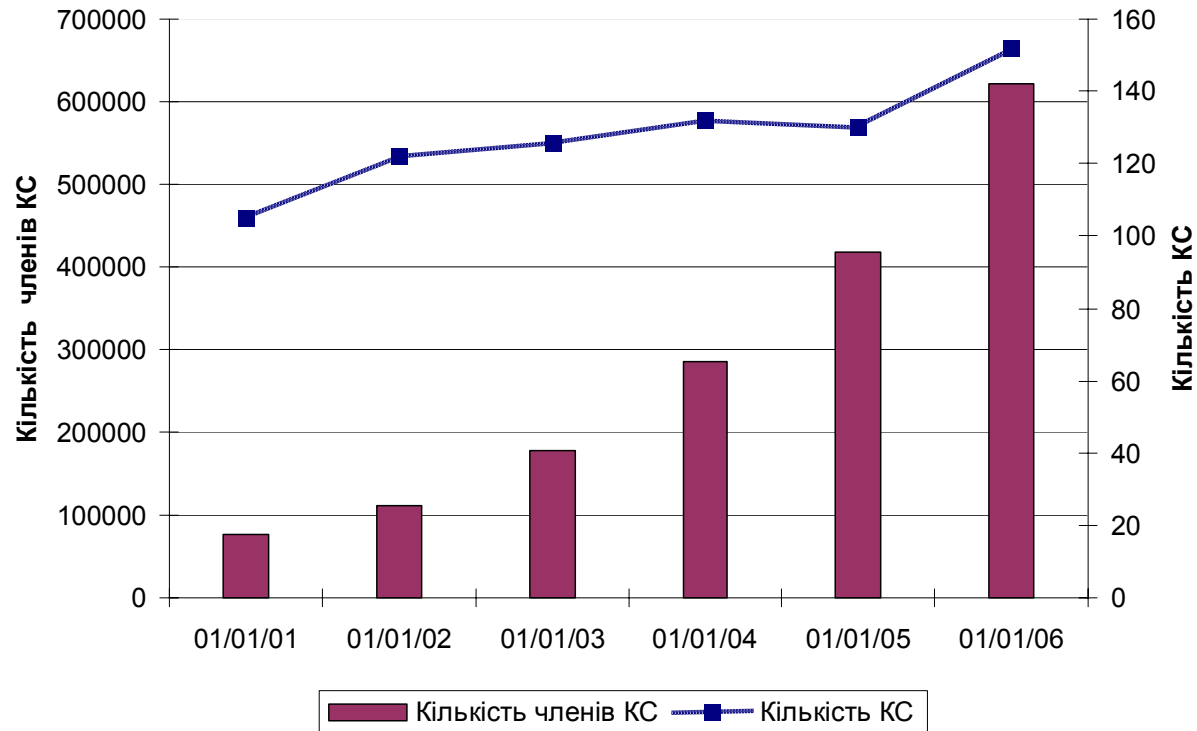
Вся система адмініструється штатом працівників в кількості 15 осіб

З лютого 2006 року НАКСУ спільно з Інформаційно – консультаційною службою та Об'єднаною кредитною спілкою НАКСУ мають власний офіс в центральній частині міста площею 192 м².

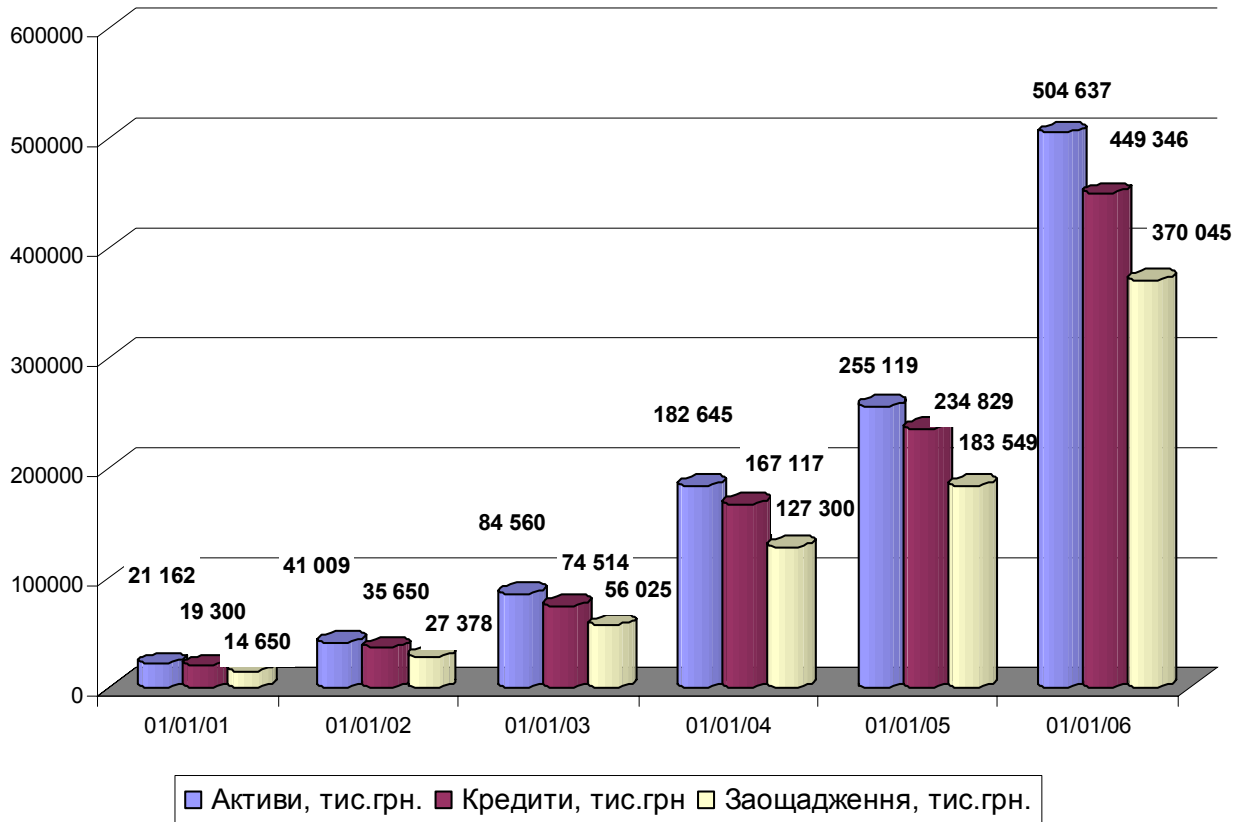
Основні фінансові показники КС – членів НАКСУ (на 01.07.06)

- Кількість членів – **700 292 осіб** у 159 КС;
- Активи – **645** млн. грн.;
- Кредитний портфель – **562** млн. грн.;
- Рівень прострочення – **7 %**;
- Капітал та резерви – **169** млн. грн.;
- в т.ч власний капітал та резерви – **88** млн. грн.;
- в т.ч. пайовий капітал **81** млн. грн.;
- Заощадження – **467** млн. грн.

Зростання кредитних спілок – членів НАКСУ

Динаміка основних показників кредитних спілок – членів НАКСУ у 2000 – 2005 роках (тис. грн.)

Забезпечення фінансової стабільності

(системна інтеграція)

1. Професійне супроводження звітності до Держфінпослуг, кваліфікована допомога в її складанні.
2. Надання щоквартальних пакетів аналізу звітів про результати діяльності кожної кредитної спілки з графічною підтримкою.
3. Складання рейтингової бальної оцінки по кожній кредитній спілці – членові НАКСУ.
4. Участь у стабілізаційному фонді НАКСУ, що дає можливість своєчасно отримати методологічну, консультаційну, організаційну та фінансову підтримку у випадку тимчасових проблем, включаючи й проблеми виконання нормативних показників.

Історія створення та розвитку Стабілізаційної програми НАКСУ

1. 13 листопада 1999 року затверджено перше Тимчасове положення про СФ НАКСУ (протокол Правління № 19)
2. 23 лютого 2001 року затверджено Положення про СФ НАКСУ (протокол Правління № 26).
3. 17-18 червня 2004 року затверджено нову редакцію Положення про СФ НАКСУ (протокол Ради НАКСУ № 5)
4. Зміни та доповнення до Положення про СФ НАКСУ вносилися 17 вересня 2005 року (протокол Ради НАКСУ № 11) та 10 березня 2006 року (протокол Ради НАКСУ № 14)

Тимчасове положення про СФ НАКСУ

Затверджено рішенням Правління НАКСУ (протокол № 19 від 03.11.1999 року)

- 1.** СФ створюється КС – членами НАКСУ з метою забезпечення їх фінансової стабільності шляхом реалізації програм фінансового оздоровлення.
- 2.** Кошти, акумульовані в СФ, можуть бути використані в процесі реалізації програм фінансового оздоровлення для:
  - 2.1.** тимчасової підтримки ліквідності КС з метою забезпечення здатності розрахуватися за своїми поточними зобов'язаннями
  - 2.2.** проведення фінансової санації КС з метою уникнення її банкрутства
- 3.** СФ формується за рахунок незворотніх обов'язкових та добровільних внесків КС – членів НАКСУ, а також пожертвувань юридичних та фізичних осіб, перерозподілу інших власних фондів НАКСУ та доходів, отриманих від розміщення коштів СФ.
- 4.** Кошти СФ розміщуються на депозитних рахунках в банках та інших видах активів, що визнаються Правлінням НАКСУ достатньо надійними та ліквідними, виходячи із цілей та механізмів використання Фонду.
- 5.** Стабілізаційний фонд може бути розформовано лише у разі ліквідації НАКСУ або за рішенням 3/4 голосів делегатів Конференції Асоціації.

Основні принципи Стабілізаційної програми НАКСУ

1. Допомога в рамках Стабілізаційної програми надається тільки її учасникам.
2. Моніторинг фінансового стану учасників є основою впровадження Стабілізаційної програми
3. Фінансові фонди сформовані учасниками використовуються на невитратній основі, а саме: фінансування заходів здійснюється за рахунок доходу отриманого від розміщення коштів СФ, а власне кошти СФ надаються в кредитні спілки на умовах поворотності в повному обсязі.
4. Кредитні спілки – учасники СФ при отриманні коштів СФ розпоряджаються ними у відповідності до затверджених НАКСУ Положень.

Функціональна модернізація Стабілізаційної програми НАКСУ

1. Тимчасове положення декларативно закріпило завдання, а також способи формування та використання коштів СФ.
2. Положення про СФ від 23 лютого 2001 року визначило:
  - 2.1. Поетапність формування СФ (2001 рік – період накопичення, починаючи з 2002 року передбачалося, що кошти можуть бути використані в процесі реалізації програм оздоровлення для надання зворотної фінансової допомоги кредитним спілкам, які виявлять бажання об'єднуватись зі збитковими спілками для подолання останніми фінансової кризи),
  - 2.2. Розмір внесків (0,35% від суми активів вступний внесок, 0,15% - щорічний внесок).

Функціональна модернізація Стабілізаційної програми НАКСУ

2.3. Порядок використання:

- Надання рекомендацій щодо зміни фінансово-кредитної політики КС;
- Виїзд в КС з метою аналізу позичкового портфелю;
- Розробка комплексу антикризових заходів та нагляд за їх виконанням;
- Допомога у досудовому та судовому врегулюванні боргових зобов'язань;
- Приєднання проблемної КС до фінансово міцної спілки.

2.4. Обмеження здійснення стабілізаційних заходів (кошти, що виділяються на проведення стабілізаційних заходів в КС не можуть більш ніж в 5 разів перевищувати суму внесків КС до стабілізаційного фонду НАКСУ. При необхідності одночасної стабілізації кількох КС - кошти на проведення моніторингу виділяються однакові для всіх, а після розробки програми виходу із кризи і складання кошторису - перевага надається спілкам, що потребують менше коштів для фінансового оздоровлення.)

Функціональна модернізація Стабілізаційної програми НАКСУ

3. Положення про СФ від 18-19 червня 2004 року визначило принципово нову структуру Положення, якою передбачається загальні принципи подальшого формування СФ та участі КС в ньому. При цьому, здійснення стабілізаційних заходів регулюється окремим Процедурами, які затверджуються Радою НАКСУ по мірі необхідності. 3.1. Зазначеною редакцією Положення затверджено наступні заходи фінансового оздоровлення:

- Проведення моніторингу кредитних спілок – членів НАКСУ.
- Надання рекомендацій щодо зміни фінансово-кредитної політики КС;
- Направлення в КС фахівців з метою аналізу кредитного портфелю;
- Розробка комплексу антикризових заходів та нагляд за їх виконанням;
- Допомога у досудовому та судовому врегулюванні боргових зобов'язань
- Надання тимчасової поворотної фінансової допомоги з метою усунення тимчасових фінансових проблем фінансово здорової кредитної спілки.
- Участь у фінансуванні приєднання проблемної КС до фінансово міцної спілки

Функціональна модернізація Стабілізаційної програми НАКСУ

3.2. СФ формується за рахунок наступних джерел:

- Вступних внесків до СФ КС - членів НАКСУ
- Поворотних спеціальних членських внесків до СФ, які вносяться відповідно до графіку, який є невід'ємною частиною цього Положення
- Суми коштів СФ, сформованого за рахунок незворотніх внесків членів НАКСУ станом на 18 червня 2004 року.
- Суми коштів СФ, сформованого за рахунок інших джерел станом на 18 червня 2004 року.
- Пожертвуваль від фізичних та юридичних осіб, в тому числі нерезидентів.
- Міжнародної технічної допомоги.
- Спрямування частини доходів НАКСУ, здійсненого за рішенням Ради НАКСУ.
- Перерозподілу коштів інших фондів НАКСУ, здійсненого за рішенням Ради НАКСУ
- Інших джерел, що не заборонені чинним законодавством.

Функціональна модернізація Стабілізаційної програми НАКСУ

Графік внесення
спеціальних членських внесків до Стабілізаційного фонду.

Рік	Гранична дата	Загальний розмір внеску, з урахуванням вступного
2004	31/07/04	0,11% від активів КС станом на 31/03/04
	31/08/04	0,22% від активів КС станом на 31/03/04
	30/09/04	0,3% від активів КС станом на 30/06/04
	15/11/04	0,4% від активів КС станом на 30/09/04
	31/12/04	0,5% від активів КС станом на 30/09/04
2005	31/03/05	0,5% від активів КС станом на 31/12/04
	30/06/05	0,65% від активів КС станом на 31/03/05
	30/09/05	0,7% від активів КС станом на 30/06/05
	31/12/05	0,75% від активів КС станом на 30/09/05
2006	31/03/06	0,75% від активів КС станом на 31/12/05
	30/06/06	0,85% від активів КС станом на 31/03/06
	30/09/06	0,9% від активів КС станом на 30/06/06
	31/12/06	1,0% від активів КС станом на 30/09/06

Функціональна модернізація Стабілізаційної програми НАКСУ

3.3. Діючою редакцією Положення з 2007 року пропонується встановити спеціальну шкалу для урахування фактичного фінансового стану кредитних спілок, а саме: для КС, фінансовий стан яких повністю відповідає критеріям та нормативам, встановленим Держфінпослуг застосовувати пільгову ставку, а для кредитних спілок щодо яких постійно застосовуються санаційні заходи – підвищену ставку поповнення спеціального членського внеску до СФ.

3.4. В даний час здійснення стабілізаційних заходів відбувається у відповідності до наступних Процедур, затверджених рішенням Ради НАКСУ:

- Процедура здійснення фінансового моніторингу,
- Процедура надання поворотної фінансової допомоги для поповнення резерву забезпечення покриття втрат від неповернених кредитів,
- Процедура надання поворотної фінансової допомоги на підтримку ліквідності,
- Процедура проведення стабілізаційних заходів з метою покращання платоспроможності кредитної спілки.

Функціональна модернізація Стабілізаційної програми НАКСУ

3.5. Основні правила передбачені процедурами:

1. Отримання від КС заявки на проведення стабілізаційних заходів.
2. Підписання угоди про проведення фінансового оздоровлення.
3. Запровадження щомісячного моніторингу фінансової звітності.
4. Встановлення комплексу заходів фінансового оздоровлення КС.
5. Проведення аналізу можливого впливу поворотної фінансової допомоги на дотримання кредитною спілкою “Положення про критерії та фінансові нормативи діяльності кредитних спілок та об’єднаних кредитних спілок” затвердженого розпорядженням Держфінпослуг від 16.01.04 № 7.

Функціональна модернізація Стабілізаційної програми НАКСУ

3.5. Основні правила передбачені процедурами:

6. Складання довідки щодо можливості надання кредитній спілці поворотної фінансової допомоги. У випадку доцільності запропонувати КС заповнити заявку - розрахунок за встановленою формою щодо видачі ПФД з коштів Стабілізаційного фонду.
7. Отримання від кредитної спілки заявки-розрахунку.
8. Підписання договору тимчасової фінансової допомоги з кредитною спілкою. При цьому графік надання та повернення поворотної фінансової допомоги має бути невід'ємною частиною цієї угоди.
9. Видача поворотної фінансової допомоги кредитній спілці шляхом перерахунку коштів на її поточний рахунок.
10. Аналіз звітів від кредитної спілки про використання коштів поворотної фінансової допомоги.
11. Повернення коштів поворотної фінансової допомоги відповідно до графіку, встановленого угодою.

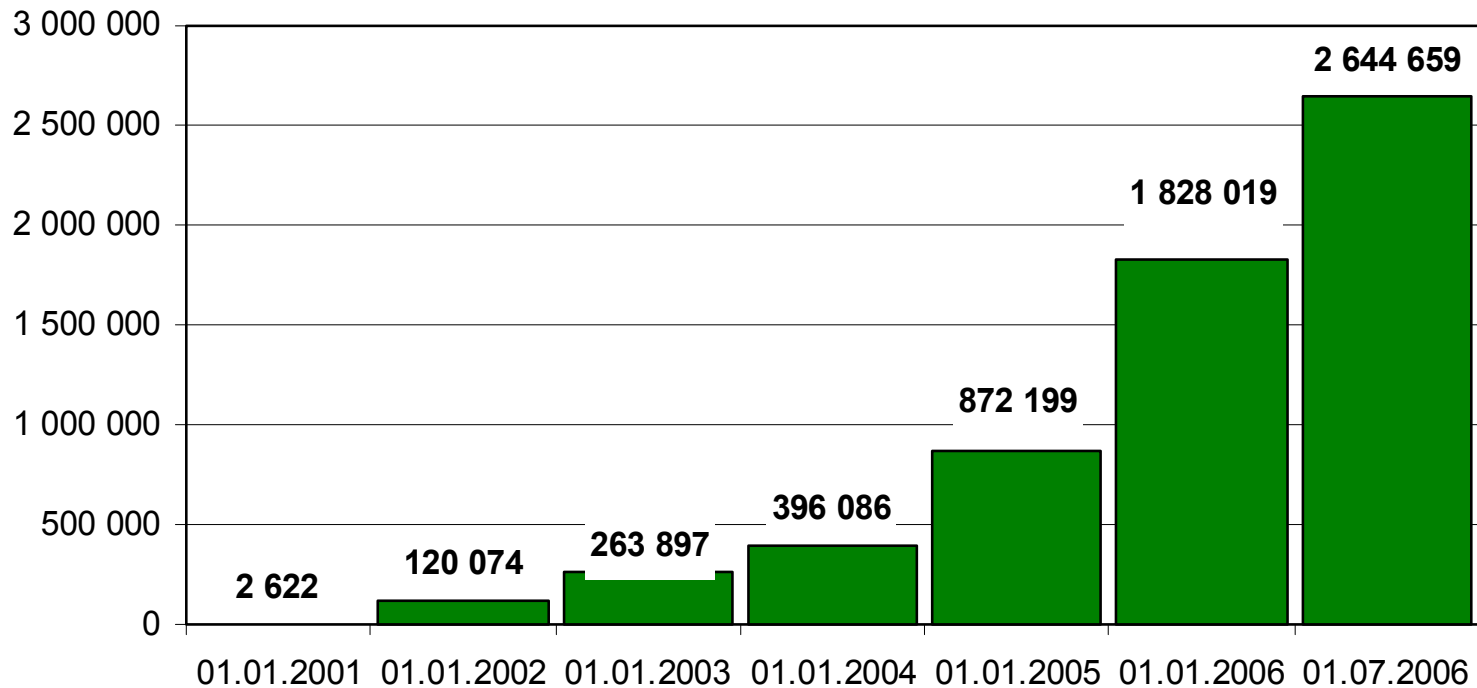
Функціональна модернізація Стабілізаційної програми НАКСУ

Обмеження щодо надання поворотної фінансової допомоги:

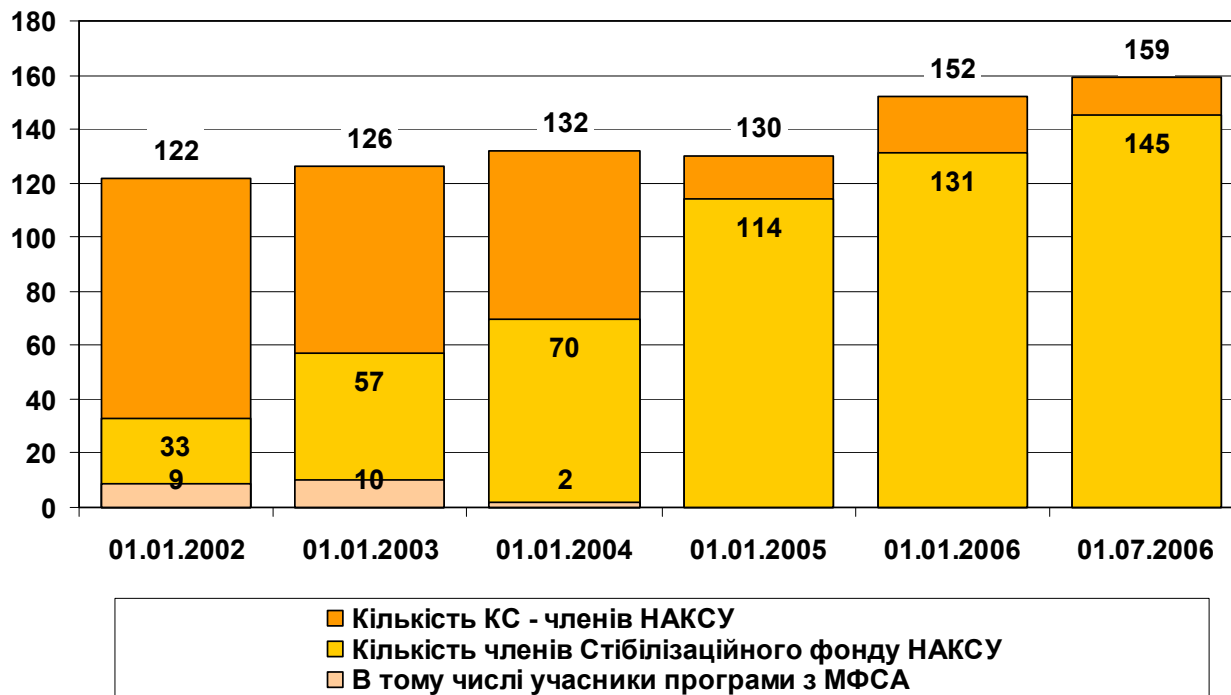
1. ПФД не може бути надана, якщо її надання призведе до недотримання КС нормативів встановлених пунктом 2.2.1 “Положення про фінансові нормативи...”.
2. Розмір фінансової допомоги, що надається одній кредитній спілці не може перевищувати 10-ти кратного розміру її внеску до Стабілізаційного фонду з урахуванням обмежень встановлених Положенням.
4. У випадку, якщо розмір ПФД, що надається КС перевищує 30% середньомісячної суми виданих кредитів такої КС за останній звітний період, то ПФД видається протягом розрахункової кількості місяців траншами, кожен з яких не повинен перевищувати 30% середньомісячної суми виданих кредитів за останній звітний період.
5. Графік повернення сум ПФД складається таким чином, щоб сума повернення ПФД в кожному місяці не перевищувала 30% від середньомісячної суми повернення кредитів такої КС за даними останнього фінансового звіту.
6. Строк надання ПФД встановлюється у відповідності з поданою заявкою-розрахунком за згодою сторін, але не більше ніж 12 місяців.

Динаміка накопичення коштів Стабілізаційного фонду НАКСУ

(тис. гривень)

Динаміка зростання членства в СФ НАКСУ

Окремі показники діяльності Стабілізаційної програми НАКСУ

1. Загалом з коштів СФ НАКСУ було надано 959 178 гривень ПФД, 335,5 тисяч гривень з яких було надано в цьому році 11-ти КС. На даний час в кредитних спілках знаходиться 396 170 гривень. Загалом кошти СФ отримали 23 кредитних спілки. При цьому, всі кошти надавалися для подальшого розміщення в кредитні портфелі кредитних спілок на умовах спрямування всього доходу отриманого від їх розміщення у відповідні резерви.
2. В рамках Стабілізаційної програми НАКСУ в даний час проводяться:
  - санаційні заходи в однієї з кредитних спілок – членів НАКСУ;
  - в спеціалізованому режимі на щомісячній основі моніторинг та консультування 16 КС.
3. За результатами звітних даних у 28 кредитних спілок направлено листи з пропозицією про підключення до стабілізаційних заходів спрямованих на покращення коефіцієнту платоспроможності.

Основні результати Стабілізаційної програми НАКСУ

1. Щодо провадження стабілізаційних заходів спрямованих на формування РЗВП: на початок запровадження більше половини спілок не мали РЗПВ сформованого в належному обсязі. Станом на 1 липня 2006 року лише одна КС не сформувала РЗПВ в достатньому обсязі, що складає менше 1% від загальної кількості спілок системи, а сума необхідного доформування РЗПВ у цієї спілки складає 13,3 тисячі гривень.
2. При зміні нормативу платоспроможності з 01.01.07 р., виходячи з нинішніх показників ризик недотримання показнику платоспроможності серед членів НАКСУ може становити 50%.
3. Протягом 2006 року завдяки методичній роботі та підключенню фінансового компоненту Стабілізаційної програми власний капітал КС – членів НАКСУ зріс на 33%, продемонструвавши найбільші темпи зростання за весь період спостережень
4. За результатами першого півріччя 2006 року 86,2% кредитних спілок мають за рейтинговою бальною оцінкою стан “Добре” і “Дуже добре”.